

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 182. szám.

Nagy-Várad.

Péntek, 1913. augusztus 8.

Béke a Balkánon.

A mire egy év óta sóvárogva
lestünk, végre valóra vált: a bal-
káni hadviselő felek megkötötték a
békét.

A békekötés pillanatában az első
gondolat, hogy ezt az örömet nem a
tehetetlen londoni nagyköveteunió,
nem is a ravasz szláv befolyás aláke-
rült szentpétervári konferencia sze-
rezte meg Európának, hanem egy
kis, de független állam, Románia
erélyes fellépése.

A négy balkáni király tönkre-
verte a törököt, de maga is meg-
rokkant a nagy diadalban. Legjob-
ban megrokkant az az állam, mely
elől volt a csatában és hadseregé-
nek vitézségével ámulatba ejtette a
világot, Bulgária. A másik három
ország, mikor már a bolgárok vi-
tézsége után nem kellett tartani a
töröktől, orvul rátámadt a kimerült
Bulgáriára s olyan rettenetes test-
vérharcot kezdett, melynek a végét
sem lehetett belátni.

Ekkor lépett közbe Románia és
pihent, jól szervezett seregével
megállást parancsolt a marako-
dóknak.

Nem önzetlenül tette, ami termé-
szetes is. Politikában nincs önzet-
lenség, vagy ha van, mindig az
önzetlen fél adja meg az árát. Példa
rá Bulgária.

Románia közbeszólása nélkül a
szerbek, bolgárok és görögök még
ma is tüzzel-vassal irtanak egymást
s gyilkolnak a békés lakosokat.
Rendes háborút viselni mindenik
fél képtelen volt; olyan volt ez az
új balkáni háború, mint mikor
nyomorék koldusok a mankóikkal
verik egymást. Nem harc volt többé,
hanem nyomoruságos öldöklés, mely-

nél száznál is több csak az európai
diplomácia tehetetlensége volt.

Ez a diplomácia a maga reuniói-
val, konferenciáival, jó tanácsaival
egyenesen komikussá vált. Egy dol-
got tudott nagy nehezen keresztül-
vinni: Albánia megmentését a szerb
hódítástól. De ennek a sikernek is
fegyver adta meg a nyomatékát:
magyar katonák állottak hadi lét-
számában a határon, készen a be-
vonulásra.

Odalent a Balkánon csak az
ágyu szavát értik az emberek.

Tudta ezt Románia is s éppen
azért lépett közbe a kellő pillanat-
ban teljes erélylyel: félmillió fegy-
veres katonával.

Ez a félmilliónyi pihent hadse-
reg meghozta végre a békét.

Szomorú a béke Bulgáriára:
megfosztja diadalainak csaknem min-
den gyümölcsétől. Bolgár lakosságu
vidékek szerb és görög uralom alá
kerülnek s Macedónia, melynek la-
kossága nagy többségében bolgár,
jó részben idegen országok marta-
léka lesz.

A békekötés Bulgáriát teljesen
összetöri s ez a pont az, a honnan
a jövő veszedelmek kiindulhatnak.
Nem azért üzte ki Bulgária a törö-
köt, hogy macedóniai vérei most
török helyett szerb és görög iga alá
kerüljenek.

Még talán Drinápoly fog némi
izgalmat okozni — a béke azon-
ban előreláthatólag évekre biztosítva
van. Egyelőre ez a fontos. Ezeket
az éveket föl kell használnia min-
den államnak, mert nem lehet tudni,
mit hoz a jövő. A háborúra béke
jön, de a békét még sokáig fogjuk
félteni a háborútól.

Megvan a béke.

Bukarest, aug. 7. Feszült izgatottság
közepette kezdődött meg tegnap délután
négy órakor az utolsó békekonferencia. Meg-
előzőleg az egyes delegációk külön-külön
tárgyaltak a román meghatalmazottakkal és
főleg Majorescu miniszterelnökkel, aki köz-
vetített, az ellentéteket egyengette és minden
erejével azon volt, hogy lehetővé tegye a
békekötést még ezen az ülésen. Maga az
érdemleges ülés rövid volt. Egy ideiglenes
jegyzőkönyvet fogalmaztak meg, amely meg-
jelölte a határvonalakat és kimondta, hogy
mig Strumica és Xanti a bolgároké, Ka-
vala, Istip, Radoviste és Kocsana a szövetsé-
geseké.

Minden más kérdést kiküszöböltek a
jegyzőkönyvből, hogy az elvi megegyezés
azonnal kész legyen. Csütörtökön a kon-
ferencia ismét összeül, hogy a demobilizáció
fokozatosságának rendjét megállapítsa és
a végleges békeszerződést megszövegezze.

Ezek azonban már csak formaságok, de
mégis számítani kell arra, hogy lebonyoli-
tásuk két-három napig is el fog tartani.

A bolgár delegátusok letettek arról a
szándékukról, hogy tiltakozást jelentsenek
be és kérjék ennek a nyilatkozatuknak a
jegyzőkönyvbe való felvételét, mert a többi
delegátus fenyegetőzött, hogy ebben az eset-
ben nem írják alá a békeszerződést.

Tancseff, Ivancseff és társai nagyon le-
 voltak verve s minden reményük az, hogy
a nagyhatalmak revideálni fogják a béke-
szerződést.

A jegyzőkönyv aláírása csak néhány
percet vett igénybe. A delegátusok néma
főhajtással köszöntötték egymást és eltá-
voztak. Kijövet az egyik bolgár követ így
szólt néhány honfitársához, aki a konferencia
végét várta:

— Nagy szerenssétlenség mi reánk
nézve.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól
kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszergyárában
(Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumi-
harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és minden-
féle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

**Mentőszekrények nagy raktára, műlábak,
támgépek, miderek jutányos árban**
és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419,

Hivatalos jelentés a békekötésről.

Bukarest, aug. 7. Titu Majorescu külügyminiszter ma délelőtt féltizenegy órakor a következő hivatalos kommunikét adta ki: „Mintán Bulgária teljesítette Románia minden követelését, a béke e két állam közt teljesen megkötöttetett.”

Balkán szolidaritás.

Bukarest, augusztus 7. A „Dimineaca” értesülése szerint a békeszerződés aláírása után rendkívüli ülésre jönnek össze a delegátusok és megbeszélnek a balkáni államok egymáshoz való viszonyát a jövőben. Mint a lap értesül, a mai záró ülésen egyes delegátusok ajánlani fogják, hogy a békejegyzőkönyvbe vegyenek föl egy záradékot, melynek aláírásában a találkozáson résztvevő államok kölcsönösen kötelezik magukat, hogy egymás területi sértetlenségét védeni fogják.

Károly király udvariassága.

Bukarest, augusztus 7. Csak most derült ki, hogy a béketárgyalások során Románia feltűnő előzékenységet tanúsított Bulgáriával szemben, amennyiben önként kikapcsolt a követelésekből egy földdarabot Euxinograd mellett. Ez a terület Ferdinánd bolgár király magántulajdona s Károly román király egyenes utasítására mondták le arról a békedelegátusok.

Nagyvárad szabályrendeletét készíti a zárórától.

Uj záróra-mozgalom készül.

A tegnap Budapesten életbelépett zárórátörvény egy rendelkezése azt a bizonyos reménységet ébreszti bizonyos körökben, hogy annak az állítólagos szociális irányu enyhítése még lehetőség. Nagyváradon is megindult ez irányban a mozgalom, küldöttségeket fognak menesztetni a városokhoz, hogy a törvény szigorú és szerintök terhes rendelkezéseit enyhítsen. A kereskedősegédek, akik sokalják az új törvény szerint rájuk rótt munkaidőt, most mindent elkövetnek majd, hogy a város figyelembe vegye a kivánságaikat, mert tudják, hogy a városnak joga van záróraszabályrendelet készítésére.

A reménységek pedig hiábavalók. A város alkothat ugyan szabályrendeletet, de csak a törvény keretein belül, a záróra-határokon nem tágíthat semminő irányban.

Erről a törvény 20. §-a így intézkedik:

Addig is, míg arról külön törvény nem intézkedik, a városi törvényhatóság és rendezett tanácsú városok, nagy- és kisközségek tekintetében pedig a vármegyei törvényhatóságok a nyílt árusítási üzletek záróját, a törvény 1-7. §-aiban foglalt rendelkezések keretein belül és azoknak megfelelő alkalmazásával szabályrendelettel szabályozhatják.

A törvény 8. §-a alapján a szabályrendeletalkotásnak csak az oly városok, illetve községek tekintetében van helye, melyek tekintetében maga a törvény, vagy a törvény alapján a kereskedelemügyi miniszter nem rendelkezett.

A törvény megkivánja a szabályrendelet megalkotása előtt az illetékes kereskedelmi és iparkamara meghallgatását, a

szabályrendelet érvényességéhez pedig a kereskedelemügyi miniszter jóváhagyását.

A szabályrendeletnek a törvény „keretei közt” kell mozognia. Vagyis az egyéni, illetve ipari szabadságot azon túl, amint azt a törvény megengedi, a szabályrendelet sem korlátozhatja. Nem teheti tehát pl. kötelezővé a zárást oly üzletre, mely a törvény és rendelet szerint nyílt árusítási üzletnek, illetve ahhoz tartozó irodának vagy raktárnak nem tekinthető; nem teheti az üzlet zárását korábbi, nyitását későbbi időpontra kötelezővé, mint azt ez a törvény megengedi; azokban az esetekben, melyekben az alkalmazottak foglalkoztatása a törvény szerint a zárvatartási idő alatt is jogosult, ezt a szabályrendelet sem tilthatja meg; valamint nem tilthatja meg azt sem, hogy az elsőfoku iparhatóság az évnek legfőlebb 30 napján az üzlet nyitvatartását esti 9 óráig is meghosszabbíthassa; végül azokon a cselekményeken és mulasztásokon kívül, melyeket a törvény kihágásnak minősít, más cselekményt és mulasztást az üzleti zárórára vonatkozó rendelkezéseivel kapcsolatban a szabályrendelet sem minősíthet annak.

Nagyvárad tömérdek új szabályrendeletei közé tehát nemsokára még egy kerül.

Nyugdíjat az iparosoknak!

A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesületének átirata az ipartestülethez.

A nagyváradai ipartestület elnöksége nagy buzgalommal látott hozzá, hogy a régi tervet és régi óhajt, a nagyváradai iparosok nyugdíjintézményét megvalósítja.

Ennek a nagy kérdésnek a helyes megoldása azonban annyira nehéz, oly nagy körülmények és a tagoktól oly óriási áldozatot követelne, hogy szinte már előre kizártnak látszik, miszerint azt megfelelő módon sikerül megoldani.

Egy tervezetet már dolgoztatott ki az ipartestület, de éppen ez mutatja, hogy az iparosoknak éppen az a része, amely legjobban rászorulna öregségében a segélyre, az nem képes fizetni a magas hetijárulékokat.

A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete, amely már évtizedes multtal bír s milliókra menő alappal rendelkezik, éppen mert már megerősödött s állami és más támogatás révén sokkal kevesebb teher mellett képes gondoskodni tagjainak jövőjéről s jó alkalmul szolgál, hogy amit az iparosok, már a kezdet nehézségénél fogva is, elérni nem tudnak, az egyesületbe lépve biztosítsák maguknak.

A nevezett egyesület választmánya ezt a célt akarja az iparos polgároknak biztosítani s ezért a következő átiratot intézte a nagyváradai ipartestület elnökségéhez:

Tekintetes Elnökség!

Abból az alkalomból, hogy az ipartestület az iparosok agkori nyugdíjáról tanácskozik, vagyunk bátrak mi, mint a magyarországi jóléti intézmények egyik leghumánusabbja, egyletünket a tek. Elnökség figyelmébe ajánlani.

Láttuk az ipartestület részére készített nyugdíjtervezetet, mely magas befizetést kíván és ezzel szemben igen kevés ellenérté-

ket biztosít az iparos munkásnak. Ez annak az iparosoknak, amely igazán reá van arra utalva, hogy agkorára ily módon biztosíthasson magának menedéket a koldulás keserves kenyere helyett nem segítség, ezt nem bírja meg s inkább választja a bizonytalan jövőt, mint a biztos nélkülözést.

sszehasonlítva az ipartestület részére készített tervezetet, a nálunk már életben levő és bevált rendszerrel, ami javunkra oly lényeges különbség mutatkozik, hogy aki igazán szívén viseli úgy az össziparosság, mint a családja jólétét, minden haborás nélkül elfogadja a mi ajánlatunkat.

De beszéljen az összehasonlító táblázat!

Sorszám	Ipartest. terve	Rokkantak befiz.		Különbség			
		K	fill.	K	fill.		
1	Beiratási díj	10	—	1	50	8	50
2	Heti díj	1	18	—	30	—	88
3	Egy év alatt befiz.	61	36	26	—	35	36
4	10 év alatt befiz.	613	60	260	—	353	60
5	10 év után nyugdíj járulék	320	—	618	80	280	80
6	40 év alatt befiz.	2554	40	624	—	1930	40
7	40 év után nyugdíj járulék	800	—	884	—	84	—

Ebből a táblázatból látjuk, hogy egyesületünk csekély 30 filléres befizetés mellett, sokkal nagyobb előnyt nyújt, mint az ipartestületnek ajánlott tervezet, mert míg a 10 év alatt a tervezet szerint befizet 613 kor. és 60 fillért és kap 320 korona évi nyugdíjat, addig nálunk 10 év alatt befizet 260 koronát, — tehát 353 kor. és 60 fillérrel kevesebbet — és kap 618 kor. és 80 fillért, vagyis 280 korona és 80 fillérrel többet. 40 év alatt pedig a tervezet szerint befizet 2554 korona 40 fillért kap 800 kor. Nálunk befizet 624 kor. és kap 884 kor.

Még egy körülményt vagyunk bátrak szives figyelmünket föl hívni.

Az iparosok nyugdíja még csak a szervezés legelején áll. Ki tudja mikor lesz kész. A mi egyesületünk 20-ik éve áll fönn s több mint 200,000 tagja van, állandó állami segítséget kap s így mint egy biztos alapon nyugvó jól szervezett egyesület a legbiztosabb reményt nyújt arra, hogy tagjait semminemű csalódás nem érheti.

Ezek után bátrak vagyunk azon tiszteltteljes kérésünket előterjeszteni, hogy tekintettel arra a körülményre, miszerint egy önálló Iparosok Nyugdíjintézetét s emellett igen nagy kockázattal is járna, e helyett az ipartestület kebelébe tartozó iparosokat a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesületébe való belépésre buzdítani s esetleg az Ipartestület alapszabályainak keretén belül odatörekedni sziveskedjék, hogy minden iparos egyesületünknek a saját jól felfogott érdekében tagja legyen.

Kelt a Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyesülete 112. fiókjának 1913. július 20-án tartott választmányi gyűlésén.

Teljes tisztelettel

Győry János,
elnök.

Székely Lajos,
jegyző.

Valódi **Chassala szandál**ok, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cégnél kaphatók.

A leégett öreg malom titka.

Borzalmas látványosság. — Az éjféli gyorsvonat utasa. — Ki a gyújtogató? — Perel az „Adria.”

A nagyvárad kir. ügyészséghez szenzációs jelentés érkezett tegnap. A jelentést a cécei csendőrös terjesztette be és kiméletlenül lerántja a leplet arról a titokzatos malomégről, mely egy héttel ezelőtt lázasan foglalkoztatta az egész Körözsvölgyét.

Augusztus elsején éjjel borzalmas maloméges történt a kesztegi határban. Közel az élesdi nagyállomáshoz és jó távol Keszteg, Élesd, Esküllő és Körözsbárlang községektől, magánosan áll a régi malom, amelyet *kesztegi malom* néven ismer a nép. Vad rohanásu hegyi patak partján emelkedett az öreg emeletes malom. Száz méterre tőle a kolozsvári vasutvonal fut, körötte irtatlan egres zug, háta mögött pupos földhát s oldalt a kanyargó élesdi ut szalad a dombnak.

Messze vidékről jártak erre a malomra. Három hatalmas turbinát hajtott a patak, amelyet gátak szorítottak magasra s a zuhogás elnyomta a vonatok dübörgését. Zöld zsálui voltak padlásablakain, itt lakott a marcona molnár feleségével együtt. Alattuk az emeleten mohás faerkély futott körül s a földszinten nyöszörögtek a kövek. Éjjel métermagas kuvaszok ugatták meg az elrobogó szekeket.

A titokzatos tüzvész.

A régi malmot a legnagyobb titokzatoság veszi körül.

Az utóbbi időben alig látogatták, hisz rossz termés van. Ha éjjel közeledett hozzá az ember, fent a padláson kigyult a mécs, megjelent az öregasszony főkötős feje.

— Ki az? rivalt a látogatóra.

Aztán csörgött a lánc, nyikorgott a kapu és valaki elverte a mérges kuvaszokat. (Az ember Jósika báró rejtelmes malmaira, kincskereső öreg harpagonjaira gondol, akik holdfénynél futnak erdőn keresztül penészes pénzes ládáikkal.)

Ez a nagy malom augusztus elsején éjszaka ismeretlen okból kigyulladt. A malomnak van két melléképülete, egy raktár és egy istálló. Először az ut felőli raktár gyulladt meg s ki nem derített ok miatt nem a közből eső malom fogott tüzet másodsorra, hanem a tűz ezt átugrotta és belekapott a vasutmenti istállóba.

Csak harmadszor lobbant lángra az ósdi, korhadt fedelű malom és akkor is *belülről* törtek fölfelé a lángnyelvek. Rémes látvány volt a három lobogó fáklya, amint elhagyatva égett a feketén csillogó víz mellett. A községek lakosai rémülten futottak össze, vasuti tiszték igyekeztek a sáros földeken a malom felé.

A tűz éjjel után ütött ki, vörösre festette messziről a vaspályát s a vonatok sűrű pernyeréteggel megrakva érkeztek Kolozsvárra.

Elrendelik a nyomozást.

A malom és két melléképülete földig égett. Élesdről már későn érkezett segély s az összegyűlt parasztok eszközök hiányában csak gyönyörködtek a káprázatos látványban.

A tüzvész után megtartották a hatósági szemlét, amely több gyanus körülményt fedezett föl s titokban elrendelték a nyomozást.

Különösen a biztosító *Adria* társaság forszírozta az ügyet, mivel a három épület 15000 koronára volt biztosítva.

A nyomozás megejtésével a cécei csendőrös lett megbízva, ahonnan Nagy Gábor és Nagy József őrsvezetőket küldték ki, hogy derítsék fel: miként gyulhatott ki a kesztegi malom.

A csendőrök már egy hete hogy nyomoznak s most végre sikerült nekik megállapítani tanuvallomások alapján a tűz keletkezésének okát. Erről szóló jelentésükben a következő érdekes leleplezést közlik.

Az élesdi utas.

A régi malom elpusztulása általános szóbeszéd tárgyát képezte a vidéken. A népet tartotta, hogy az ördög hajított belecsóvát. Az öreg asszonyok fantasztikus meséket költöttek az elhagyatott malomról, amely olyan volt, mint egy szürke kányavár.

De jelentkezett a csendőröknél egy fiatalember, *Mandis György* élesdi gyógyszerészegéd, aki jelezte, hogy fontos közlenivalója van a tűzre vonatkozólag.

Mandis a kihallgatás alatt előadta, hogy a kérdéses éjjelen utazott Nagyváradról Élesdre.

Vonatunk éjjel tájban halad el a kesztegi malom mellett. A malom felől vörös lángok csaptak föl, kíváncsian kihajoltam s nagy meglepetésemre láttam, hogy a raktár lángban áll.

— A raktár tüzfényében egyetlen *feketeruhás nő* állott, hol ide, hol oda futkosott az udvaron s végre is *eltűnt a malomház belsejében*. A rémes látvány ebben a pillanatban eltűnt szemem elől. Elzárta a magas náderdő.

A csendőrök előtt rendkívül fontos volt ez a vallomás. Kihallgattak több parasztot is, akik közül három kesztegi ember szintén ezt vallotta. Nem volt más hátra, mint kideríteni: ki volt a titokzatos nő fekete ruhában, aki éjjelkor eltűnt a malomházban...

Hol aludt a molnár?

A tüzeset alkalmával feltűnt, hogy *Russz Géza* malomtulajdonos nem volt odahaza. A csendőrök kiderítették, hogy a molnár a végzetes éjszakán átment a szomszédos Céce községbe és ott aludt egyik rokonánál.

A házaspár saját vallomása szerint csak ők ketten voltak otthon. S mivel a férj éjjel eltávozott, egyedül a feleség maradt a malomban. Idegen nem járt ott s így csakis ő tudhat arról, hogy

miként gyulhatott ki a malomház belülől.

Az asszony jobbra-balra panaszkodott, hogy ő is majdnem megfulladt s csak az utolsó percben ébredt föl s menekült a szabadba. Ezt természetesen megcáfolja a gyógyszerészegéd állítása.

A csendőrök kérdőre vonták a házaspárt, akik hevesen tiltakoztak a vád ellen. Jelentést tettek az esetről a kir. ügyész-

ségnek. A jelentés alapján az *Adria* társaság megindította ellenük a bünvádi eljárást.

Egyben értesítették *Russz Gézát*, hogy a társaság a tizenötezer korona kifizetését *megtagadja* s őket perbe fogta.

Jelezték azt is, hogy az igényelt összegtől elestek azért is, mivel a biztosítási ügylet kötése alkalmával nem mondták be, hogy nekik már volt egyszer tüzesetük.

Azóta romokban áll a híres kesztegi öreg malom, gazdája sirva, dühöngve jár az égett gerendák között, átkozza a vizet, a fákat. Se pénz, se malom.

S az emberek messze elkerülik, mert mérhetetlen haragjában kiáll az utra és szitkokat szór az utasokra...

Megölte a gyermekét, azután öngyilkosságot követett el.

Családi tragédia Hajdubagason.

Hajdubagos községben történt ez a szomorú és kegyetlen családi tragédia. Egy elkeseredett apa meggyilkolta kiesiny ártatlan másfél éves gyermekét, azután pedig magát lőtte meg. A kis gyermek azonnal meghalt, az apa pedig most a halállal vívódik a debreceni kórházban.

Szabó Sándor 27 éves, jómódu gazdamber volt a tettes, aki nagy, elszánt keserőségében követte el irtózatot tettét, azért, mert a felesége elhagyta.

Három évvel ezelőtt vitt asszonyt a hához *Szabó Sándor*. *Pallás Rózát* vette feleségül, aki iránt nagy, lángoló szerelemre gyulladt legény korában és nem tudott békét hagyni a leánynak, aki pedig többször kijelentette:

— Hagyjon nekem békét, nem szeretem magát, mást szeretek.

A férfi azonban nem nyugodott. Majd megszereti a szép, szemrevaló leány, gondolta és meg is kérte a szüleitől a kezét. Szegény leány volt, s a szülők kapva-kaptak az alkalmon. A leány hiába ellenkezett, hiába makacszkodott. Végül is megkellett törnie, engedelmesskedett a szülői parancsnak és feleségül ment *Szabó Sándorhoz*.

A férj nagy gyengéd szeretettel bánt fiatal feleségével, a menyecske azonban nem tudott iránta felmelegedni. Két évig éltek együtt, egy szép kis lányuk is született, de az asszony mindég csak hidegebb és hidegebb lett az urához. Végül is kijelentette:

— Nem élek magával tovább egy perccet sem. Engedjen haza.

A férj nem szólt semmit, kiment a szobából és keservesen sirt. Siratta a szomorú, szerencsétlen életét. Az asszony pedig ezalatt felpakolt, a karjára vette a gyermekét és hazament.

Hiába könyörgött ezután *Szabó Sándor* a feleségének, hogy térjen vissza hozzá. Nem használt se szép szó, se fenyegetés. Végül is beadta ellene a válópert.

Szabó Sándor pedig ettől kezdve buskomor lett. Alig lehetett vele beszélni. Az utolsó napokban koreszmázásra adta magát. Az üvegek mellett sokszor fakadt ki dühösen, keservesen:

— Nem ér így semmit ez az élet. Végezni fogok velük is, magammal is.

Tegnap magához vette töltött fegyverét, és elment az asszonyékhoz. A feleségét nem

találta otthon, kinn voltak a mezőn, a gyermekre egy nagyobb leány vigyázott otthon.

Az apa ölbevette a kis leányát, játszadozott vele, csititgatta, babusgatta, a kis leányka pedig jóízűen kacagott. Azután elaludt a kis baba. Az elkéseredett apa lefektetette a bölcsőbe, a másik peroban előrántotta a revolverét és a gyermek szájába lőtt. Amikor meglátta a felbugyanó piros vért, görcsös zokogással magára fogta a fegyvert és kétszer magára lőtt.

A lövések zajára rohantak be a szomszédok. Ott találták vérükben fetrengve az apát és leányát. Bevitték őket a debreceni kórházba. A leányka utközben kiszendvedett. A férj a kórházban egy időre magához tért és hosszas vallomásában mondotta el bünyét...

Az asszony, mikor hirül vitték neki férje tettét, ájultan terült el a földön.

Nagyvárad színházát Máramarosszigeten.

Zsufolt házak. — Strauszt gyönyörűen lehet „utánénekelni.“

*

Minő rendkívüli a különbség Nagyvárad meg Máramarossziget színházlátogató közönségének az izlésében, arra ékes tanubizonyosság az a több zsufolt ház, amely előtt a *Lakájokat*, meg a *Faunt* játszotta Erdélyi Miklós színtársulata. Eva, meg a többi híres operett üres színház előtt ment a csodaszámú készült díszleteivel, a két komolyabb színpadi terméket azonban nagy közönség nézte végig. Anélkül, hogy a két darab sikamlósságát és léha világnézetét bárki is helyeselhetné, el kell ismerni, hogy sulyban tényleg fölülmulják a színtársulat raktáron levő többi ujdonságát.

A máramarosszigetiek különben ki nem fogynak a társulat dicséretéből és ünnepléséből. Mintába itt közlünk néhány kritikát az ottani „Máramaros“ című lapból:

Két ujdonság. A *Prielle Kornélia* színházban ezen a héten két komoly drámai ujdonságot láttunk. — Csütörtökön Eduard *Knoblauch* fantasztikus vigjátékát, a *Faunt*, pénteken *Hajó Sándornak* a *Vigszínházban* sok sikert aratott *Lakájok* című darabját mutatta be a társulat drámai személyzete. Az előadásokra, valljuk meg őszintén, nem is művészi szempontból voltunk kíváncsiak. Eddigi benyomásaink szerint ugyanis lehetetlennek tartottuk, hogy *Erdélyi Miklós* társulata két ilyen előkelő színpadi alkotást ne a teljes felkészültség művészi nívóján adja elő. Mi inkább a közönségre voltunk kíváncsiak. Nos, a látottak után kezdünk büszkék lenni nemcsak a színtársulatunkra, hanem a közönségünkre is. Két zsufolt ház egymás után árvizsujtotta kis városkában: ez a legszébb bizonyítvány a közönségnek kulturképességére is.

A budapesti Nemzeti Színháznak egy egészen kivételes szerencséje volt a *Faun*-al. De Rajnai egyéni képességeivel szinte ördögös csodát produkált. A mi *faununk*, a fiatal és szimpatikus *Tompa Béla* emberibb és egyszerűbb, barátságosabb és kevésbé egzotikus volt, mint Rajnai; de a maga felfogásában soha eléggé nem dicsérhető alakítást produ-

kált. A többi szerep szinte nem is reflektál az érdeklődésünkre; *Etsy Emma*, *Angyal Ilka*, *Szentgyörgyi Márta* és *Varsa Gyula* még így is magukra vonták a közönség figyelmét. — *Lakájok* már néhány klasszissal gyengébb volt, mint a *Faun*. De a fényes díszletek (a miről egyébként a *Faun*-nál is meg kellett volna emlékeznünk) a kitünően gördülő előadás, *Tóth Elek* nagyszerű színjátszó talentuma, *Etsy Emilia* finom és elegáns játéka pénteken is sok gyönyörűséget szereztek a publikumnak.

Azóta a *Leányvásár*, *Aranyeső*, *Róza néni* és a *Kedves Augusztin* ment a máramarosszigeti színpadon, de a közönség érdeklődését nem bírták annyira fölkelteni, mint a *Faun*, meg a *Lakájok*. Örvedetes jelenség, hogy a szigeti közönség kezd színházba járni, egy hét óta napról-napra nagyon szép közönsége van a társulatnak.

A nagyvárad színház meglehetősen érdekli magukat a barátságos városkában, amelyet egy kis fantáziával mulatóhelynek is nézhetnek, most olyan hűvös és oly szép a vidéke. Csak a *Royálbeli dominópartik*, meg az *Emke sakk-asztalai* hiányoznak nagyon.

Zsedényi Béla és *Szűcs János* színházi revüje is virágzik, csak a mult szombat volt nagy ijedelem a színház táján, amikor arra biztatta az ujság a közönséget, hogy énekelje a szereplők után a neki tetsző melódiákat. Ezt írta az ujságoeska:

Ismerjük be egész őszintén, hogy mit akarunk. Legyen világosság; jöjjünk tisztába egymással. Mi elsősorban azt akarjuk, hogy mindenki, aki színházba megy, vegye meg a *Színházi Ujságot* (egyes számjára 20 fillér). Ezzel szemben mi egész hétre való színlapot és műsört adunk, nem is szólva a darabok sujet-jéről s a dalok szövegéről, amelynek segítségével gyönyörűen lehet utána énekelni a *Lehár*, *Zerkovitz*, *Strausz-féle melódiákat*. Hogy számonkint egy esomó intimitást árulunk el a színházi világ titkaiból, ez csak ráadás, a mivel nem is akarunk kérkedni.

Szerencsére a közönség még jókor meg gondolta magát és letett a melódiák gyönyörű „utánénekléséről“.

65000 korona adót leirtak.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagyvárad város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta rendes havi ülését, amelyen a rendes folyó ügyeket tárgyalják.

A mostani sanyaru viszonyokat igazolja, hogy 17 háztulajdonos ellen dologi végrehajtást rendeltek el csekély 15—60 korona átírási és más városi dijhátralékért.

Hlatky Endre főispán távollétében *Rimler Károly* polgármester elnökölt s jelen voltak: *Bordé Ferenc* főjegyző, *Gyarmathy Viktor* kir. pénzügyigazgató helyettes, *May Sándor* kir. főmérnök, *Orbán Károly* kir. segédtanfelügyelő, *dr Tóth Ferenc* tb. v. alügyész, *Molnár Imre* közigazd. előadó, *Sulyok István*, *Baróthy Pál* kir. ügyész, *dr Nemes Áron* tb. főorvos, *Heringh Sándor* aljegyző.

A felolvasott polgármesteri jelentésből közöljük a következő adatokat.

A közegészségügyi állapot július hónapban elég kedvező volt. A fertőző betegségek közül a kanyaró 102 esetben, 4 halálozással, vörheny 5 esetben, difteritis 4 esetben, 1 halálozással, hasi hagymáz 19 esetben, 1 halálozással, fültömrigylob 5 esetben fordult elő.

A járványkórházban ápoltak 29 beteget, a gyermekkórházban ápoltak 94 fekvő és 351 fejtűró beteg.

Született 87 fiu, 83 leány, összesen 170 gyermek. Elhalt 79 fi, 80 nő, összesen 159 egyén.

A közbiztonsági állapot kevésbé volt normális. Lopás 173, sikkasztás 23, jogtalan elsajátítás 8, csalás 25, vagyon rongálás 5, hamis pénz kiadás 3, zsarolás 4, tiltott szerencsejáték 3, sulyos testi sértés 26, könnyű testi sértés 21. Letartóztatva volt 47 egyén. Kiadtak 13 külföldi utlevelet, ezek közül kivándorlásra 7.

Juliusban kiadtak 35 ujiparigazolványt; megszünt 12 iparüzlet.

A jelentést tudomásul vették. *Rimler Károly* elnök *Gyarmathy Viktor* kir. pénzügyigazgató helyettes üdvözölte azon alkalomból, hogy először jelent meg a közigazgatási bizottság ülésén.

Gyarmathy Viktor köszönetet mondott az üdvözlésért.

A kir. tanfelügyelő helyettes bejelentette, hogy *Garay Mária* elhalálása folytán a nagyvárad állami elemi iskolához *Török Rózsika* tanítónő neveztetett ki. — Tudomásul vették.

Vajnovszky Vince és *Károly* telek felosztási ügyében újabb helyszíni szakértői szemlét rendelt el a közigazgatási bizottság s erre a kir. főmérnököt, a városi főorvost és *Baróthy Pál* kir. ügyészt küldték ki.

Óriási adótörlesztés.

A kir. pénzügyigazgató helyettes előterjesztést tett, hogy Nagy-Várad város két kerületében mintegy 65000 korona bevehetetlen állami adót le kell írni, mert a megkisérelt behajtás nem vezetett eredményre.

Az óriási összeg leírását elfogadták.

Fenyegetés a dobbal.

Tizenkét háztulajdonosra kimondták a dologi végrehajtást. Tartozásuk csekély, 12, 20, 30 legfeljebb 60 korona. Valószínűleg nem kerül dobra egynek az ingatlana sem, mert ilyen csekély összeget addig csak kifizetnek az illetők. A város azért szoritja ezeknek a hátralékoknak a befizetését, mert szüksége van a városnak is a pénzre s ilyen apróbb tételekben óriási összeg követelése van kint a városnak.

Az ülés végén *Gyarmathy Viktor* kir. pénzügyigazgatóhelyettes kérte a polgármestert, hogy a közigazgatási bizottság jövő havi ülésén alakítsák meg az egyenes adó felszólamlási bizottságot, mivel igen rövid idő alatt szükség lehet a bizottság működésére.

A polgármester kijelentette, hogy a szükséges intézkedéseket megteszik.

Ez is előszele az új adótörvények életbeléptének.

Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Olcsó gyógykurák itthon.

Idegesség, gyomorbélzavarok, gyongeségi állapotok gyógyítása edző vizgyógy módokkal Nőibajok, szivbajok, érelmeszesedés ellen szénsavas fürdők, moor, sósfürdők.

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensió.

Ertsey Péter tízezer koronája.

Ertsey Péter a berettyóújfalusi állomáson a Budapest felé induló gyorsvonatra szállott a napokban. Egy Grün Hermanné nevű kéregető asszony akart felkapaszkodni a mozgásban levő vonatra. A kerekek elkapták, néhány méternyire magukkal vontolták, valaki meghuzta a vészféket, a vonat megállt s az utasok leugráltak, hogy a szétroncsolt testü szegény öregasszonyon segítsenek. Ertsey Pétert is odavitte a kíváncsiság, segített elkötözni a vérző sebeket, aztán a megrémült utasok visszatértek a fülkéikbe s a vonat elindult.

Alig hagyta el a vonat a berettyóújfalusi állomást, a rohanó vonat a nyílt pályán megállt. Az utasok közt roppant riadalom támadt. Ertsey Péter a kalauzt kereste:

— Kérem, én huztam meg a vészféket. Elvesztettem a pénztárcámat. Tíz-ezeregyszáz korona volt benne, meg sok értékpapír.

— Hol vesztette el az ur?

— Bizonyosan az újfalusi állomáson, mikor a sebesült asszonyhoz lehajoltam.

A kalauzzal és több utassal visszaszaladt Ertsey arra a helyre, a hol a szétroncsolt testü asszony feküdt és kereste nagy sárga borjubőr pénztárcáját. Nem volt sehhol. Ekkor jött egy apró, kilenc éves fiú, Hajós Imre:

— Én láttam, mikor a bácsi lehajolt és kiejtette a bugyellárisát. Fel akartam venni, de egy szalmakalapos ur félrelökött és felémelte.

— Hol az a szalmakalapos ur?

— Felugrott a vonatra.

Most már a fiúval együtt keresték a veszteglő vonaton az utast, végigvizitáltak minden fülkét, a félreeső helyekre is benyitottak, de a szalmakalapos idegent nem találták. A csendőrök Berettyóújfalutól Budapestig az összes közbeeső állomásokat távirat útján értesítették a vasuti lopásról, s kérték, hogy a szalmakalapos utast, ha megtalálják tartóztassák le. A becsületes megtaláló azonban nem került hurokra.

Titokzatos gyilkosság.

Nyomtalanul eltűnt a gyilkos.

Hajmeresztő kegyetlenséggel s idegborzongató hidegvérrel elkövetett gyilkosság tartja izgatottságban Sítervölgy község lakosságát. Az eset részleteiben még ismeretlen s a csendőrség fogja a nyomozás során fellebbenteni róla a titokzatos fátylát.

Az esetről következőket jelenti szalárdi tudósítónk:

Boros Mihály sítervölgyi gazdának holmi elintéznivaló ügye akadt Nagyváradon. Kora reggel indult el feleségével gyalog. Lassan ballagtak a poros országuton beszélgetve. Amikor elérték a siteri erdőt, Borost valami balsejtelem fogta el s vissza akart fordulni. Azonban meggondolta a dolgot s tovább ment feleségével.

Kürülbelül az erdő közepe táján lehetnek, amikor a magas fák közül egy puskás férfialak lépett elő. Amikor azonban Borosékát észrevette, anélkül hogy feismerték volna, ismét visszahúzódott a fák mögé.

Boros valami vadorzóra gondolt s így mitől sem tartva, ballagott tovább. Alig tett azonban pár lépést, amikor az ismeretlen alak megint előugrott s rákiáltott:

— Na, csakhogy itt vagy egyszer!

A következő pillanatban eldőrdült a fegyver s Boros lezuhant a földre. Az asszony férje mellett maradt.

Igy találtak rájuk a járó-kelők, akik aztán beszállították Borost a községbe, ahol most utolsó pillanatait éli. Felépüléséhez semmi remény sincs. A golyó tüdejét furta keresztül.

Az esetet azonnal jelentették a szalárdi főszolgabíróságnak és a csendőrségnek, amely azonnal megindította a nyomozást.

A csendőrségen elsősorban is az asszonyt hallgatták ki. Borosné előadta, hogy a gyilkost nem ismeri. Azt állítja, hogy uriformájú ember volt, fehér ruhában s hogy a gyilkosságot egycsövű vadászfegyverrel követte el, aztán pedig ellenkező irányban elfutott.

Állítása szerint a gyilkost soha nem is látta.

A csendőrség Borosné előadását különösen tartja s a nyomozást oly irányban is kiterjeszti, hogy vajjon neme-e részes férje meggyilkolásában? Egyelőre a gyilkos személyére nézve semmi nyom sincs.

..HIREK..

Aug. 10. Kath. Legényegylet háziestélye

* **Személyi hir.** Schenker Ferenc, a Magyar Bank vezérigazgatója szabadságáról hazaérkezett.

* **Dr Dóri Ferenc halála.** Nagyvárad város társadalmának gyásza van: dr Dóri Ferenc fogorvos tegnap délelőtt váratlanul elhunyt. A gyászhir gyorsan terjedt a városban s általános részvétet keltett. Dr Dóri Ferenc már régebben betegeskedett; ütélmeszesedés támadta meg szervezetét. Tegnapelőtt még kávéházban volt, de a betegség már erősen látszott rajta. Jóbarátai küldték is haza, hogy feküdjön ágyba s hívasson orvost. Éjjel állapota rosszabbodott, de orvosai nem láttak veszélyt. Reggel azonban nyakán egy ér elpattant s rövid negyed óra alatt megölte a belső elvérzés a 68 éves embert. Dr Dóri Ferenc honvéd főorvos volt; 1883-ban telepedett le Nagyváradon s fogorvosi rendelő intézetet nyitott. Igen nagy népszerűsége tett szert s intézete egyike volt a legkeresettebbeknek. Valóságos specialistának tartották a fogászat terén. Utóbb azonban idegbaja miatt nem folytathatta a fogorvosi működését. A közügyekben élénk részt vett mint hosszú ideig városatyja s mint az iskolaszék tagja. Kár, hogy ez utóbbi téren tulzottan szabadkőmives érzületétől vezette magát. A függetlenségi pártnak egyik vezető embere volt. Tagja volt a László király szabadkőműves páholynak. Két fia van: dr Dóri István, Nagyvárad város alügyésze és dr Dóri Béla kolozsvári orvos. Alig nyolc nappal halála előtt értesítette a közönséget, hogy a fogorvosi működéssel felhagy. Az Első Magyar Általános Biztosító intézethez lépett be mint főtitkár, azonban ezen állását alig foglalta el, elköltözött az igazi nyugalomba. Temetése ma, pénteken délután 4 órakor lesz a Rákóczi-uti Moskovits palotából.

* **Tisztaság a város majorjában.** Hozzáuk beküldött panasz alapján megemlítettük, hogy a város majorjában az istállókból kikerülő s az udvaron felhalmozott trágya megrontja a környék levegőjét.

Mint értesülünk, a város majorjából minden három nappal kihordják a trágyát a káptalani uradalom igáival, amire szerződés áll fenn s az uradalom pontosan eleget is tesz a szerződésnek. A város majorjának udvara teljesen tiszta állandóan s ott semmiféle közegészségellenes állapotot nem lehet találni. Erre különös gondot fordít a jelenlegi városgazda.

* **A kongregációk prézeseinek értekezlete.** A kongregációs otthon igazgatósa közli, hogy az augusztus 24-én tervezett prézes-értekezletet nem augusztus 24-én, hanem már augusztus 23-án délután 6 és fél 8 óra között tartják meg, a lelki gyakorlatok utolsó elmélkedése után.

* **Stummer báró a vízkárosultaknak.** Báró Stummer Károly huszárfőhadnagy, a 7. huszárezred egyik leggyalább tisztje, aki humanus gondolkodásának már számtalan esetben szép tanujelét adta, tegnap 100 koronát küldött Nagyvárad város szegényeinek, akik az árvíz által károsodtak. A polgármester most utána néz, hogy a várad-velencei Körözs áradásnál kik azok a szegényemberek, akik károsodást szenvedtek s amennyiben ilyenek vannak, szétosztja közöttük a jószívű huszárfőhadnagy adományát.

* **A régi baptista imaház.** A megürült régi baptista imaházból tegnap eltakarítottak mindent, ami elő volt készítve a mozihoz szánt átalakulására. Vargha Mihály, az imaház eddigi tulajdonosa most valószínűleg megkísérli az üres imaház másféle értékesítését. Kiemeljük, hogy a tulajdonos Vargha Mihály, nem pedig a Nagyvárad Takarékpénztár, mint velünk eredetileg közölték. A Nagyvárad Takarékpénztár a teleknél csak mint jelzálogos hitelező van érdekelve.

* **Gróf Szapáry Pál ügye.** Az ügyészség nem rendelte el a nyomozást a báró Gerliczy által beadott feljelentés dolgában. A feljelentő ügyvédje, dr Szőke Gyula tegnap terjesztette be az ügyészséghez a bizonyítási anyagot, amely a következőkből áll: A Munk és Davidsohn cég leveléből, a közjegyzői okirat hiteles másolatából, a végrehajtási jegyzőkönyvből, amely megállapítja, hogy a tárgyak hiányzanak, a Magyar Bank nyilatkozatából, amely szerint nem tartozik Szapáry Pálnak. Ezenkívül bejelentette azoknak a tanuknak a nevét, akik állítólag azt igazolhatják, hogy Szapáry Pálnak a tárgyak elviteléről tudomása volt.

* **Katonai gyakorlatok a vármegyében.** Vaskóhi tudósítónk jelenti, hogy a katonai hatóság megkeresése folytán minden lakható helyet lefoglaltak a községben. A lakásokba katonaságot fogtak beszállítani. A katonaság e hó 24. és 25-én rendszeres harcászati gyakorlatokat fog tartani a környéken. A közigazgatási hatóság elrendelte, hogy a rossz ivóvízű kutakat jelzőtáblákkal lássák el.

* **Koleragyanus szilvafogyasztó.** Nagy rémületet idézett elő tegnap Nagyszalontán az a telefonhír, amely jelentést tett arról, hogy Oláhhomorogon egy ember koleragyanus tünetek között megbetegedett. A telefonhírt az oláhhomorogi jegyző adta a nagyszalontai főszolgabíróságnak s nem minden alap nélkül. Ugyanis a község egyik gazdája hirtelen rosszul lett s a kolera tünete mutatkoztak rajta. A telefonjelentés vétele után dr Blayer Sándor körorvos azonnal kiutazott Oláhhomorogra. Megállapította a körorvos, hogy nem olyan koleráról van szó,

amelyet a bacillus idézett elő, hanem csak afféléről, amit egy félvéka szilva idézett elő, melyet is a derék atyafi éhgyomorra evett meg. Délutánra már kutyabaja sem volt.

* Nagy ékszerlopás a vonaton.

A budapesti államrendőrség értesítése szerint Svájc, Freiburg és Berlin között augusztus 6-án Freiburgból déli 12 órakor elindult vonatból elloptak egy barna bőr kékításkát N. E. jalzéssel. A táská tartalma egy fekete bőr etüip két fülbevalóval, egy gyémánttal, gyöngy nyakék egy függeléssel, egy kisebb kolié, rajta egy arany kereszt, gyémánttal és gyöngyökkel körül rakva, két függő zafírral, szintén gyémántokkal körülvéve, két platinanyaklánc, egy függelék 2 drb. vörös tourmalin kővel, egy függelék 2 zafírral, egy női arany gyűrű nagy gyémánttal, fehér gyöngyökkel körül véve. Ezenkívül egy ehhez hasonló gyűrű, sárga gyémántokkal egy szürke gyémánttal, egy zafírral, körül brilliansokkal kirakra, egy rubinnal és 2 gyűrű gyémánttal, egy arany lánegyűrű, smaragddal, két gyémántkővel, egy arany női óra, M. J. és S. R. monogrammal. Egy arany karkötő fehér — közepén nagy fekete gyémántokkal körülvéve, egy arany email-bross, hollandi női fejjel, egy teknősbéka alakú csat, lánctolóval — gyémánttal és smaragddal körülvéve. Az összes ékszerek értéke 200000 frank. A megtalálónak, vagy a nyomra vezetőnek az összérték 5 százalék jutalmul van kitűzve. A zálogházakat és ékszerészeket értesítették a nagy ékszerlopásról. Bizonyos, hogy nemzetközi utazótolvajok követték el a bűntettet, ezért a nagyvárad-i rendőrséget is megkeresték, hogy vigyázzon hatáskörében a vonatokra.

* **Gyorsíró kongresszus Budapesten.** A Budapesten egybegyűlt gyorsírók nemzetközi kongresszusa és kiállítás megnyitott az Iparművészeti Muzeumban. Dél előtt feltizenegykor megjelent a kiállításon Jankovich Béla kultuszminiszter, Gopcsa László miniszteri tanácsos kíséretében.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lerchenfeld Mária belnyesi állami polgári leányiskolai tanítónőt a tordai állami polgári leányiskolához helyezte át.

* **Jegyzőválasztás Gyantán.** A Tiszántul megírta annak idején, hogy **Berczelly György** gyantai körjegyző ellen fegyelmi vizsgálatot rendelt el a vármegye alispánja. A fegyelmi vizsgálatra a hivatalban a vizsgálatkor tapasztalt hiányok adtak okot. Hosszabb ideig huzódott a fegyelmi vizsgálat. Berczelly György fel volt függesztve s a helyettes jegyző látta el a körjegyzői teendőket. Berczelly aztán megunt a sok huzavonát s elutazott Gyantáról. Ugyanekkor lemondott állásáról is. A fegyelmi háttérül politikai okokat is emlegettek. Annak idején óriási port vert föl az eset. A lemondás folytán megüresedett állás hosszabb ideig betöltetlen volt. A tenkei járás főszolgabírója tegnapi tűzte ki a választás napját. A kör községeinek képviselőtestülete egyhangulag **Pikali István** helyettes jegyzőt választotta meg. Ez volt az utolsó mozzanata a már évek óta húzódozó fegyelmi ügynek.

* **A pezsgősüveg áldozata.** Szabó Pál pincér, aki a Royal-kávéházban van al-

kalmazva, tegnapelőtt éjjel 1 pezsgősüveget akart felbontani. A dugóját oly erősen esavarta, hogy az üveg feje letört, a szétdurranó szilánkok pedig a jobb kezetenyerét összevágták. A sérültet az izr. kórházban ápolják.

* **Éjszakai tolvajok.** Schwarcz Márton a velencei téglagyár telepen ma reggel vette észre, hogy a tyukólból 16 darab baromfi hiányzik, egy tyuknak pedig a nyakát kicsavarták az ismeretlen tettesek. Az éjszakai látogatók azonkívül a felszerbe kirakott ruhákat is ellopták. A rendőrség keresi a tolvajokat.

* **Két öngyilkos.** Biharnagybajomban tegnap két ember dobta el az életet magától. Kövér Lajos és id. Bőr Miklós a két öngyilkos s mindkettő tehetős gazdája volt a községnek. Tegnap délelőtt mindkettő felakasztotta magát. Mire észrevették, már halottak voltak.

* **Egy keresztény gépiró leány kerestetik ügyvédi irodában. Cim a kiadóhivatalban.**

x **Vörösbor!** Nyáron a legkellemesebb ital! Literje 96 fillér. — Csodaszép mézédés **csemegezőlő**; kitűnő pecsenye és **pezsgőborok**; **kőbányai** maláta és szalon **sörök**, **MERTZ NANDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon: 448. sz.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telepen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol egy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Utasok,** Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk Serác Aurél söresarnokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt Dróher-sör és dupla maláta sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

x **Tekintettel** az előrehaladott időre mélyen leszállított árakban árusítjuk a nyári újdonságokat. **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-uti üzletében. Finom gyász-álapok és fáttyok is kaphatók. Telefon 130. szám.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztyű cikkekben**, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztyű áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Különlegességi** cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonniére** a Bémer-téri korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességeik izét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészségügyi szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezzék be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok.

x **Erdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17.** Telefon 832 sz.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüss kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvany** és **Szentmiklós** szűcsök, Nagy Sándor-u 1.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a leggyeszminderről a legrészesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sárkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászón cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrűből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kispipa mellett.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyitott Rákóczi-ut 18. Meglepő olcsó és szolid árban szerezhető be finom férfiingek á 2 —, láb- ravalók 1 —, gyermek-kötények —50, gyerekek harisnyák —24, 12 drb finom batizst zsebkezdő 3 —, férfi és gyermek sapkák már —36 fillértől, női kesztyűk —18 fillértől, vászoncipők —60 ftól. Mind-ezeken kívül kaphatók férfi és női harisnyák, női clott lüster és vászon kötények, férfi és női esőernyők, clott és siffon szoknyák, bőr és acél áruk és sétatötek nagyválasztékban. Nagyobb mennyiségű legújabb öngyűjtőt —50 fillérjével árusítjuk ki.

x **Ne higgyen az ember** senkinek a világon, hanem győződjék meg személyesen róla, hogy bazárcikkeket, játékokat, ajándéktárgyakat nagyon jól lehet vásárolni a **Párisi bazárban** a Sas-passage bejáratánál.

x **A Korona kávéház** vasárnapig esténként zárva lesz, vasárnaptól 16-áig cigányzene, 16-ától pedig **Matyok Testvérek** országos híru klasszikus női tambura és énekkara kezdi meg zeneestélyeit.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház** emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
eleotrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Sasár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemü hölgyközönség szives figyelmét a most megnyitott **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x Két jogász sétál a városban, szemben találják magokat egy régi ismerőssel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki Nagy Sándor férfi divatruha kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagó-kapu mellett.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

OCCASSIO ELADÁS
a nyári idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kacsukba mint aranyba foglalva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

visszgázott fogtechnikus.

N.-Varad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Szőlőgazdasági cikkek:

kék, raffia, kénmáj, fonal, ojtó-viasz és pamut, rézkénpor, bordói por legjutányosabban a

WURST JÓZSEF

cégnél szerezhetők be.

Utazó bőröndök,
utazási cikkeket
legjobban és leg-
olcsóbban

STERNBERGNÉL,
Szent László-tér 2. sz.

MULATSÁG

Kérelem. Fölkérjük azokat a népszövetségi csoportvezetőket, kik a Népszövetségi Anna-bálra jegyeket vittek ki, de még nem számoltak el, sziveskedjenek legkésőbb vasárnapig Zöldy Bertalan pénztárnok urnál elszámolni, hogy a számadást lezárhassuk. A rendező-bizottság.

NYILTÉR

Minden külön értesítés helyett.

Dr. Dóri István és Dr. Dóri Béla az összes rokonok nevében megtört szívvel jelentik, hogy forrón szeretett édesatyjuk

Dr. DÓRI FERENCZ

orvos

életének 68-ik évében e hó 7-én reggel 6 órakor elhunyt.

A megboldogultnak hült tetemeit 8-án pénteken délután 4 órakor a Moskovits palotában (Rákóczi-ut) lévő lakásáról kísérik örök nyugalomra.

Nagyvárad, 1913. aug. 7.

Aldás és béke hamvaira!

Hungaria borozó (büffe)

megnyílt

Rimanóczy-u. 4. sz. alatt
Royallai szemben, szolid női kiszolgálás,
nyitva éjjel-nappal.

Finom hideg ételek és italok, külön termek rendelkezésre. A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Ösztreicher József
vendéglős, a szalon kávéház volt tulajdonosa.

TÁVIRÁTOK

A békekötés.

Bukarest, aug. 7.

A nagyhatalmak Konstantinápolyban ma adták át közös jegyzüküket a drinápolyi kérdésre vonatkozólag.

A békekötést a román kormány azzal honorálja, hogy máris megkezdte a mezőgazdasági munkások hazabocsátását és a demobilizációt,

mert az aratásnál nagyon érezhető volt a munkáskezek hiánya. Több csapatot, amelyek Bulgária belsejében jártak, tehát koleragyanusak, egészségügyi zár alá helyezték a Dunánál.

Shäffer László meghalt.

Budapest, aug. 7.

(Saját tud.) Régi tekintélyes újságírói névvel lett megint kevesebb Budapesten. Ma délután fél 2 órakor hirtelen meghalt Schäffer László, az Alkotmány éjszakai szerkesztője. Az Iparművészeti Muzeumban volt éppen a Gyorsírók kiállításán, amikor rosszul lett, kocsiba ült, a Szent István kórházba akart hajtani. Mire a kórház előtt leemelték a kocsiból, halott volt. Halála súlyos veszteség a katolikus sajtóra, amelynek hosszú újságírói pályája alatt a régi Egyetértéstől az Alkotmányig buzgó és értékes harcosa volt.

A nyirbátori választás.

Nyiregyháza, aug. 7.

(Saját tudósítónktól.) A nyirbátori kerület ma választ ismét. Balthazar szuperintendens bukását saját pártja is bizonyosra veszi. A párt bomlik, vezetősége sorra lemond, most legutóbb a párt elnöke is elhagyta helyét, lemondott Pataky László nyirgyiki lelkes is, mert saját hívei záptojással dobálták meg.

A munkapárt nagy csendőri és katonai készültséggel dolgozik, de reménytelenül. A debreceni theológia teljes tanári kara és sok buzgó növendék működik Balthazar érdekében, nekik szabad az utjuk, az ellenzéki képviselőknek azonban egyre kellemetlenkednek a hatóságok, így Szremesányi György és Kardos Andor képviselőket kiutasítással fenyegették meg.

A cár leánya menyasszony.

Páris, aug. 7.

A Matin pétervári tudósítója minden hivatalos cáfolat ellenére fenn tartja azt a közlését, hogy Károly román herceg, a román trónörökös pár legidősebb fia, el fogja jegyezni a cári pár legidősebbik leányát, Olga nagyhercegnőt. Ferdinánd trónörökös és a trónörökös Károly herceggel a jövő héten Livádiába utazik, ahova a cári család a napokban költözködik át és a krimi cári kastélyban lesz a kézfogó.

Kidőltek a telefonpóznák.

Szolnok, aug. 7.

(Saját tudósítónktól.) Ujszász és Nagykáta közt, meg Pilis-Csabánál 60-60 telefon és távirópóznát döntött ki a vihar. Különvonatokon mentek ki a munkások a helyszínre, de a vonaljavítás napokig eltart, addig Nagyvárad és Kolozsvár csak egy vonalon bonyolíthatja le érintkezését Budapesttel. Óriási a kár, tegnap délután expressz levelekkel kíséreltek a forgalom lebonyolításán.

Hofrichternét adoptálják.

Pozsony, aug. 7.

(Saját tud.) Hofrichter századosné válni akar az urától s hogy ezt könnyebben keresztülvigye, adoptáltatja magát dr Förster Viktor pozsonyi ügyvéddel.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.38
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.91
Októberi rozs	— — —	8.88
Juliusi tengeri	— — —	8.07
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.13
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.37
Októberi zab	— — —	8.25

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	824.25
Oszták hitelrészvény	—	625.50
4%-os koronajáradék	—	81.95
Oszt. magy. államv.	—	702.—
Jelzálogbank	— — —	416.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.50
Hazai bank	— — —	281.—
Magyar bank	— — —	547.50
Keresk. bank	— — —	3609.—
Rimamurányi	— — —	692.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	752.—
M. Ált. Kőszénbánya	— — —	1025.—
Közuti vasút	— — —	638.50
Városi villamos	— — —	357.—
Adria	— — —	546.—
Atlantika	— — —	—

A szerkesztésért felelős
Dr VUCSKICS GYULA.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárazekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárazekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárazekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Egyesült Bihar megyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és
kőfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóci-u. 20.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményű

sérv kötéit,

szuppenzoromok feeskendők és betegápolási cikkeit, u. m. egyenestartók, hasköttők, ágytálak, bidég,

anatómiai

sérvköttők,

a melyek a sérvet állandóan visszatartják, műlábak és mű-

végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és

a még fel nem sorolható cikkek. **Külön próbaterem női és férfi kizsgálására.**

Óriási nagyraktár. Tisztviselők és iparosoknak árengedmény.

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztíthatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, **vas-szerkezetek, vízvezeték** javítások és **takarék-tűzhelyek** elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése egymin: ékek, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Lincos kútaink** ugytartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindennemű gépjavítások szakszerűen és gyorsan eszközöltenek.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!

Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása, vízhőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben **9200** beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul határos Félix-fürdő gyógyforrásait, lükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű c gányzene, vásárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirida, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

A *Katholikus Népszövetség* *nagyváradai szervezete.*

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A *Katholikus Népszövetség* *jogvédő irodája.*

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltetnek.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérics esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör épülete) szolgálnak.

Ha nincs megelekedve szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepí önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Nagyvárad város tanácsától.

ad. 13436 - 913. sz.

Versenybírálati póthirdetmény.

A Nagyváradon építendő honv. tüzerlaktanya munkálataira vonatkozólag 13436-1913. sz. a. kelt versenybírálati hirdetmény pótlásául közhírré teszem, hogy a Nagyváradon építendő honv. tüzerlaktanya föld, kőműves és elhelyező munkáinak vállalati végrehajtására kiadott ajánlati költségvetés 27., 28. és 29. lapjain 56-65. tétel sz. a. felsorolt keramitlap burkolat munkáknak elkészítésére, mint önálló burkoló munkákra külön is lehet bármely más megfelelő erősségű anyagból ajánlatot tenni.

Abban az esetben, ha a burkoló munkákra önállóan beérkező ajánlatok kedvezőbbek lesznek a kőműves munkák csoportjával egyetemlegesen benyújtandó burkoló munkák ajánlati tételeinél a város közönségének szabadságában fog állani, hogy az ajánlott árakra tekintet nélkül a város közönsége által megválasztandó burkolat nemmel akár a kőműves munkák vállalkozójával, akár pedig önállóan hajthassa végre a szóbanforgó burkoló munkálatokat.

Azok a vállalkozók akik a kőműves munkálatokra ajánlatot tesznek, kötelesek az eredeti ajánlati költségvetési minta szerint a keramit lap burkolására ajánlatot adni, jogukban áll azonban a vállalkozóknak bármely más megfelelő erősségű anyagból készítenő burkolásokra is önálló ajánlatot adni, mely célból a kőműves munkák vállalkozójának a burkolati munkák ajánlati űrlapja a város közönsége részéről szintén megküldetik.

Az eredeti versenybírálati hirdetmény egyéb részeiben változatlanul marad.

Mindennemű felvilágosítást a városi mérnöki hivatal ad.

Nagyvárad, 1913. aug. 2-án.

Komlóssy József,

mint az árverési küldöttség elnöke.

A jó bornak nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termései borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **abonensek naponta felvételnek.**

EZ AZ IGAZI!

Wagner a „Hangszer-Király“
Budapest, József-körút 15.

Különleges hangszerei a következők:

Varázsfuvola ajándékkal 4 korona.
Csodaréztrombita, vastagréből 6 korona.
Tündérharangok, 15 csengő, 8 korona.
«János vitéz» fuvola 1 és 2 korona.
Varázshagedű, felszereléssel 6 korona.
Jogásztárogató, billentyűkkel 16 korona.
Éneklőgép, amerikai tölcsernékül!
Saját javító szakműhelyek!

A milánói, párisi és londoni kiállításon aranyérem és érdemkeresztel kitüntetve.

Fényképes árjegyzék ingyen! Ovás! Ugyeljünk a «Wagner» névre és a 15. házszámra.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né
elsőrangu fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhárts, kékkő, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** !!

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

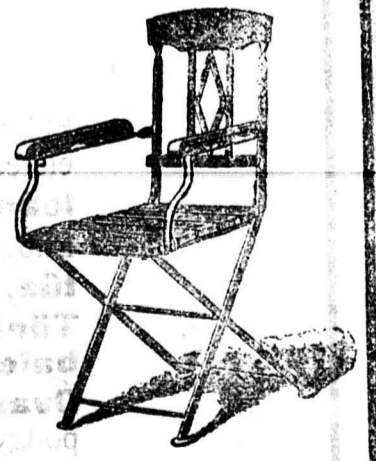
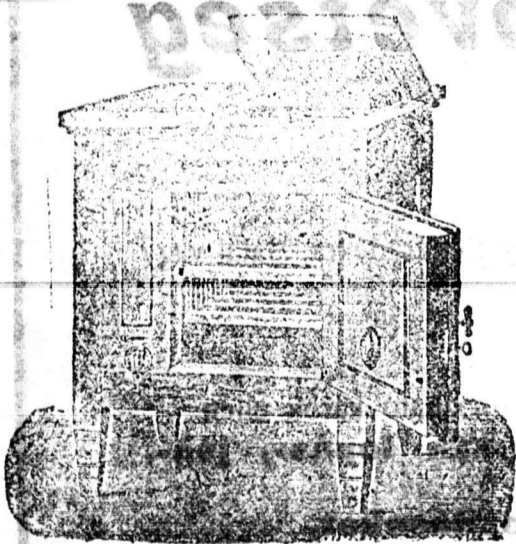
Szabadalmazott géppel gyártott karmantyus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszőt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakzerű építését. **Nagyobb vállalatoknál tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

JÉGSZEKERÉNYEK kertí vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, **FAGYLALT-GÉPEK és FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.